

Heimtali mõisas toimus esimene suvefestival

Heimtali mõisas tegutsev põhikool on eelnevad 14 aastat kaasa löönud külastusmängus „Unustatud mõisad“, mille idee järgi avas mõisad 4–6 korral suve jooksul ning suurema osa ajast täitsid ajalootunnid ja giidituurid. Sel aastal otsustati enam mitte osaleda, kuid avada siiski huvilistele uksed vähemalt ühel päeval – 21. juulil.

Esimest korda sai mõte välja käidud eelmise aasta novembris Viljandimaa mittetulundusühenduste tunnustamise päeval. Kui küsiti 2018. aasta plaanide kohta, vastasin: tuleb suvefestival. Talvel oleme juba mitu aastat korraldanud kogukonnaga koostöös jõululaata, nüüd siis lisandus ka suvine sündmus.

Festivali avamine sai rahvusvahelise värvingu, sest koos meiega istutas puu Jaapani päritolu rahuõnnumi levitaja, keskkonnakaitsja ja endine ÜRO rahuõnnumi saadik Yuji Miyata. Nii saigi Heimtali mõisa park juurde kultuurpihlaka, millel ka tähistav silt juures. Loodame, et ta tulevastele põlvedele rahuõnnumit edasi kannab. Oma rahu- ja tasakaalusõnnumi levitamise teel istutas Yuji Miyata Heimtalis oma 1057. puu.

Selle suvepäeva moto oli „Eilsest tänasest“ ning üritus oli pühendatud mõisa esmamainimise 490. aastapäevale. Alates 1528. aastast kandis mõis Linseni ja Kurvitza nime, pärast Liivi sõda vahetusid omanikud. Heimtali nime kannab mõis aastast 1793. Viimaste omanike Siversite perekonnaliigust sai muuseumitoas kuulda pühendatud ajalooüritajalt Imbi-Sirje

Ilus ilm ja sisukas päevakava tõid esimesele Heimtali mõisa suvefestivalile ligi kolmsada inimest.

Foto: Ade Aasmäe

Tormilt. Stendil oli võimalik uurida ka tema koostatud ajatelge mõisa valdajatest. Töötubades, muusikas ja tantsudes ning laadakauplemiseski püüdsime leida suhet baltisaksa ja eesti rahvakultuuri vahel: keraamika, puu- ja sepatöö, vibulaskmine, akordioni- ja löötsamuusika, vanad tantsud, kaupa pakkusid näiteks ollepruulijad jt Mulgimaa tegijad, kinotoas vaadati filmi „Stereo“, mis Heimtali mõisas filmitud...

Heimtali esimesel mõisafestivalil jagus huvi kõikjale – nii töötubadesse kui mõisasaali. Pidevalt oli huvilisi õpetaja TarvoPrinzmanni juhitud puutöökojas, Vana-Võidu Vibuklubi trennikaaslaste Markkuse

ja Richardi abiga harjutati viibuväljakul, Külli Allikvee keraamikastuudios vormiti savi. Pargipuude all tegutses ka laste mängupesa, mida sisustasid kohaliku T-Klubi agarad naised. Menukalt kulgesid kõigi lõõtspillimängijate esinemised: isa Ain ja poeg Ainar Arula avakontsert, Piret Ausi ja Ellu Roosioja vahelpealad ja improviseeritud etteasted ning lõpukontsert ansambli Lõõtsavägilased. Lisaks olid väga nauditavad Pärnu senioride tantsurühma Räämakad vana aja tantsud. Sepikoja said huvilised tagada õnnenaela. Sarnaste peadega naelad on omal ajal löödud ka Heimtali mõisa põrandalauadesse, mis on osades ruumides

säilinud tänapäevani. Sepikoja tegemiste eestvedaja oli samuti kooli töö- ja tehnoloogiaõpetaja TarvoPrinzmann.

Osalejatest sai paberile 265 nime, kuid usun, et igast küljest avatud territooriumil liikus ringi rohkemgi inimesi. Rõõmustav oli näha palju kohalikke, aga tulijaid oli ka valla teistest küladest ja Viljandimaa valdadest, Viljandi, Pärnu, Sillamäe, Tartu, Lüneburgi ja Espoo linnadest, pealinnast ja Harjumaalt. Korraldajate jaoks oli esimese korra kohta osalejaid päris paras hulk. Usun, et igapähele oli midagi meeldivat ja oljad tundsid end hästi.

Täna kõiki Mulgimaa tootjaid ja käsitöötajaid, kes said

tulla väikesele laadale ja annetasid õnneloosi heaks: Mulgi Savikoda, Mulgi Mõisa Mesi, Mulgi Pruulikoda, Viljandi Kujud jt. Kõhutäidet pakkusid Raudnaela kõrtsi tublid tegijad ja korraldajate annetustega mõisakohvik. Sügav tänukummarus ettevalmistajate ja läbiviijate toimkonnale: Kersti, Anneli, Imbi-Sirje, Küllike, Tarvo, Ly, Tiit, Tiia, Kaido, Erika, Anne-Mari, Peeter, Ellen, Margit, Sirje, Eve ja kõigile esinejaile ning osalejaile. Sündmus sai teoks tänu Kohaliku omaalgatuse programmi ja Viljandi valla rahalisele abile.

Uusi huvitavaid kohtumisi soovides

Urve Mukk

Heimtali Mõisakooli Seltsist

Heimtalisis kasvab nüüd rahupuu

21. juulil istutasime Heimtali esimese suvefestivali avamisel mõisa juurde pihlaka. Nii andsime sõnnumi, et igapähele saab panustada sellesse, et maailm, mille tulevastele põlvedele pärandame, oleks võimalikult harmooniline ja jätkusuutlik.

Eesti rahvauskumustes on pihlakas püha puu, mis kaitseb kodu, ja nõiapuu, millel on suur vägi. Olgu Eestimaa ja meie kodud kaitstud.

Koos vallaelanikega istutas puu parajasti Viljandimaal viibinud Jaapani päritolu rahuõnnumi levitaja, keskkonnakaitsja ja endine ÜRO rahuõnnumi saadik Yuji Miyata, kes läbib jalgsi

enam kui 600 km pikkuse Balti keti kulgemise teekonna.

Balti riikidest ja meie ajaloost sai ta rohkem teada 2015. aastal läbi Poola ja Saksamaa kõndides.

Oma teekonda alustas jaapanlane 5. juulil Tallinnast Toompealt 20. augusti mälestuskivi juurest ja Vilniusse kavatseb jõuda 21. septembril. Teel püüab ta luua kontakte kogukondadega, et pakkuda neile edaspidi haridusprogramme ja koostööd. Tüüri istutati koos kogukonna esindajatega kirsipuu.

Miyatal on pikaajaline koostöökogemus rahvusvaheliste MTÜdega ning ta on nõustanud kogukondi ja omavalitsusi keskkonnahoiu ja -hariduse vallas.

Rahukõnni projekti käigus on ta jalgsi läbinud kokku 13 100 km, pidanud loenguid 800 koolis ja külastanud 20 riiki.

Yuji Miyata tundis muret selle pärast, et inimesed võõranduvad üha enam maaelust ja üksteisest. Ometigi on meil lähiajaloo võtta näide selle kohta, kuidas üheskoos tegutsedes saavutati Balti riikides vabadus. Matkamehe soov jalgsi ringi liikudes ongi edastada rahu, vabaduse, keskkonnahoidmise ja ühistegevuse sõnumit rohujuure tasandil.

Pihlaka juure alla pandi vutlaris rahusoov tulevastele põlvedele.

Ene Saar,
abivallavanem

Rahuõnnumit kandva pihlaka istutas Heimtali mõisa juurde Yuji Miyata koos kohalike elanikega.

Foto: Ade Aasmäe

ABIVALLAVANEMA VEERUD

Tööstuspargi ala jääb Viljandi-Rõngu maantee ja Västuse tee vahele. Tavaliselt on näha Viljandi järve ning paremal katte alla viidud Iva tee.

Investeeringud tööstusparki – kellele ja milleks?

Juba 2015. aastal hakkas Viljandi vald otsima programmidest raha, et arendada Viiratsi külla Mäeltkülas vallale kuuluval maal välja taristu, mis võimaldaks sinna asuda ettevõtjatel ja tekitada uusi töökohti.

Aeg on näidanud, et inimesed lahkuvad piirkonnast eelkõige keskmisest paremini tasustatud töökohtade otsingul. See omakorda toob kaasa sotsiaalseid probleeme. Näiteks emadele langeb suurem laste kasvatamise koormus, kuna isad käivad mujal tööl; eakate lapsed on kaugel ja kasvab omavalitsuste hoolduskoormus; maksutulude laekumine väheneb jne.

2015. aastal asus tööstuspargi arendamiseks loodud MTÜ juht, tollane volikogu esimees Hellar Mutle uurima ettevõtjate soove ja vajadusi. Piirkonna konkurentsivõime tõstmise (PKT) toetuse abil õnnestus meil mustkatte alla viia tööstusparki viiv Iva tee, mille ääres tegutsevad ettevõtjad, kelle tegevusele oleks takistuseks saanud tolmu kruusatee. Toetus projektile oli 870000 eurot.

Nüüd oleme jätkuteel ning EAS on teinud rahastusotsuse toetamiseks taristu väljaehitamise teist etappi 2 676 713 euroga, millele on vaja lisada omafinantseering 472 361 eurot. Eesmärk on Mäeltküla tööstuspargis arendada 33 hektaril välja tehniline tugitaristu, mis võimaldab tööstusalale rajada vähemalt 14 uut krunti.

Kuna oleme pidanud läbirääkimisi piimatööstuse arendamiseks, siis on meil kohustus sõlmida hoonestusõiguse või ostumüügi leping hiljemalt 1. märtsiks 2019, kusjuures tööstus peab garanteerima arendusprojektiga seonduvate investeeringute tegemise Mäeltküla tööstuspargi alale kolme aasta jooksul alates lepingu sõlmimisest ja looma 84 töökohta hiljemalt viienda aasta lõpuks alates lepingu sõlmimisest. Rahastaja otsus on seotud piimatööstuse kui põhilise tööandja tulekuga.

Tööstuspargi arendamisel peame olema kindlad, et lisandunud töökohtade arv on 2021. aastaks vähemalt 5, 2022. aastaks 127 ning 2024. aastaks 200.

Õnneks ei ole ettevõtjate huvi meile tulemise vastu raugenud, hoolimata sellest, et tööd taristu rajamisel ei ole veel alanud. Valdakonniti on tänased võimalikud partnerid kalakasvatuse, toiduainete külmkuivatustehase, disainifirma, armatuurräa töötlemise tehase, päikeseelektrijaama, piimatööstuse, tehnikamüügi ladu jm.

Palun huvilistel ettevõtjatel võtta kruntide eelbroneerimiseks ühendust aadressil ene.saar@viljandivald.ee.

2019. aasta 1. märtsiks peab olema olemas olemasoleva põhiprojekt, põhiprojekti ekspertiis ja ehitusluba ning koostöölepe piimatööstuse kui suurima tööandjaga, et meie plaanid soovitult realiseeruks ja töödega saaks alustada 2019. aastal.

Projekt on keeruline, kuid kui me ise selle elluviimise nimel tööd ei tee, ei tule seda keegi meie eest tegema.

Ene Saar,
abivallavanem

Ene Saar

Viljandi Vallavalitsuse istungitel juulikuus

- Kehtestati Viljandi Vallavalitsuse alalise sotsiaalkomisjoni põhimäärus. Komisjoni eesmärgiks on sotsiaaltoetuste ning -teenuste saamiseks esitatud taotluste läbivaatamine ja lahendamise ning komisjoni pädevusse antud otsustuste tegemine.

- Algatati Mäeltküla tööstuspargi detailplaneering, planeeringuala suurus on ligikaudu 62 ha.

Uue detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on kehtiva detailplaneeringuga määratud krundijaotuse ja ehitusõiguse muutmise, kuna on täpsustatud ettevõtjate soovid krundi suuruse osas. Vajatakse ka väiksemaid krunte, kui esialgses planeeringus kavandatud oli.

- Viljandi Vallavalitsus esitas 2017. aastal Keskkonnainvesteeringute Keskusele meetmesse „Kohaliku omavalitsuse

hoolekandeesutuste hoonetes energiatõhususe ja taastuvenergia kasutuse edendamine“ taotluste ja sai positiivse rahastamisotsuse. Tulenevalt eeltoodust kuulutati välja riigihange nimetusega „Pärsti Pansionaadi rekonstrueerimise projekteerimine“.

Järgmine vallavolikogu istung toimub augustis 2018

Määruste ja korraldustega saab tutvuda Viljandi valla koduleheküljel www.viljandivald.ee alajaotuses Dokumentide register.

Täiendav info hariduspreemiate kajastamise kohta valla juulikuu lehes

Peale valla lehes ja Sakalas avaldatud informatsiooni hariduspreemiate osas on asjakohane anda teada, et info ei olnud täpne, oli eksitav ja tekitas elanikes segadust.

Vallavalitsuse istungite info all on ametniku poolt jäänud puudu selgitus, et vastu võetud kord käsitleb hariduspreemiaid endisel ehk liitumiseelisel Viljandi valla territooriumil, kuna

Tarvastu ja Kolga-Jaani piirkonnas olid jõus varem kehtinud korrad, kuid Viljandi vallas kehtinud kord oli tühistatud ja tuli seega uuesti kehtestada, et oleks õigust maksta hariduspreemiaid.

Põhimõte on see, et hariduspreemiate maksmisel järgime 2018. aastal eelmiste perioodide praktikaid piirkonniti. Küsimustele vastan ja selgitusi an-

nan, kui pöördute aadressil ene.saar@viljandivald.ee.

2019. aastaks oleme kehtivad korrad ühtlustanud. See hoiab ära erisused hariduspreemiate väljamaksmisel piirkonniti ja paneb vallaelanikud võrdsesse olukorda.

Vabandame tekkinud segaduse pärast.

Ene Saar,
abivallavanem

Kogugem loodusrekordeid!

2013. aasta Postimehes

Arteri jõulunumbris esitlesin oma 25 loodusrekordit. Seal oli siis igasugust põnevat: 134aastane ebapärlilikarp, 35 aastat puus püsinud hiireviu pesa, maailma ilusaim metsisemäng Majakivil, seitsmekilomeetrine käik kivist-kivile Juminda poolsaare läänerannas ehk Eesti pikim kividega rannalõik, Eesti pikim, 14 kilomeetrit pikk Neeruti-Porkuni oositik ja muud väga erilist ehk kus midagi-kedagi rekordihõngulist kirjas. Nüüd olen tulnud mõttele hakata sarnaseid loodusest leitud rekordeid koguma üle Eesti, mille lõpptulemuseks võiks olla teos „Meie loodusrekordid“. Seega, kel on põnevaid loodusest leitud rekordeid, võiks need üles tähendada ja ära vormistada. Ühe rekordi täpne kirjeldus võiks olla 10 kuni 20 lauset pikk ja nii hea jutujooksuga, et võib otse raamatusse minna. Rekordi nimi peab kajastuma saadetava faili nimes, näiteks Majakivi_metsisemäng. Soovituslik on foto, kus rekordi nimi peab kajastuma faili nimes, näiteks Letipea_Ehalkivi. Ja kohustuslik on kaastöö autori nimi, mis läheb raamatusse kui kaasautor.

Saadetavad loodusrekordid palun vormistada Wordis, doc või docx faili formaadis ja saata need allkirjutanule aadressil marek.vahula@online.ee. Kõik rekordid, mis on ka tegelikult rekordid, pääsevad raamatusse.

NB! Telefoni teel rekordeid vastu ei võeta!

Marek Vahula

UUED TÖÖTAJAD

Anne Põldsaar – Viljandi valla haridusspetsialist

Olen lõpetanud Tartu Ülikooli sordopedagoogina, hiljem lisaerialasid omandanud ka teistes kõrgkoolides. 30 aasta jooksul olen aidanud teadmisi hankida 1.-12. klassi õpilastel erineva suuruse ja tüübiga õppeasutustes, lisaks koolitanud täiskasvanuid. Viimased 7 aastat pakkus mulle rõõmu õppejuhi töö Tarvastu Gümnaasiumis. Et noortele nii tunnis kui pärast tunde elu huvitavaks teha, osalen MTÜ Tarvastu Kool ja MTÜ Nutisport tegevuses.

Haridusasutuste puhul pean tähtsaks koostööd ja avatust. Kool/lasteaed on kasvukeskkond, mis peaks suutma aidata igal lapsel leida ja särama panna oma tugevaid külgi. Seega kohtun tulevases ametis ilmselt paljude säravate noorte ja nende juhendajatega. Omalt poolt tahan olla toeks enda teadmiste ja kogemustega.

Anne Põldsaar

Astra Jamnes – Viljandi valla lasteaia Päikesekiir direktor

Viljandi on minu kodulinn. Olen omandanud siin keskhariduse, käinud spordikoolis suusatreeningutel. Peale Tartu Ülikooli lõpetamist asusin tööle põhikooli kehalise kasvatuse õpetajana, tehes ka treeneritööd ja valla sporditööd. Edasi sattusin tööle lasteaeda, kus olin alguses liikumisõpetaja ja edasi juba direktor. Nüüdseks oman pikaajalist lasteaia juhtimise kogemust. Olen töötanud nii väikeses kui ka suures kollektiivis. Olen olnud mitmete põnevate projektide eestvedajaks, kirjutajaks ja läbiviijaks. Peale haridusjuhtide mentorikoolituse läbimist astusin Eesti mentorite koja liikmeks. Mentoriks olen olnud alustavatele juhtidele ja ka Euroopa Liidu vabatahtlikule, kes oli Eestis vabatahtlikus teenistuses lasteaia terve õppeaasta vältel. Minu jaoks on oluline pidev eneseareng, uue õppimine, loovad lahendused, töökus.

Viljandi valla lasteaia Päikesekiir juhtimine on minu jaoks uus väljakutse, kuna ühise juhtimise all on kolm omanäolist lasteaeda. Olen ennast kurssi viinud majade tegemistega, samuti õppinud tundma meeskonda. Loodan, et meil tuleb toredalt töine, loovalt lõbus, mõnusalt meeskondlik, kogukonda kaasav, peresid toetav ja konstruktiivne koostöö kõikide osapoolte vahel.

Vabal ajal tegelen sportimisega. Talvel meeldib mulle harrastada murdmaa- ja mäesuusatamist. Suvisel ajal naudin rattasõitu ja ujumist. Põnevaks väljakutseks on mulle mitmepäevased jalgsimatkad looduses kogu varustusega erinevatel aastaaegadel.

Astra Jamnes

Viljandi Vallavalitsuse 4. juuli 2018 korraldusega nr 645 algatati Mäeltkülas Viiratsi Vallavolikogu 30.09.2013 otsusega nr 47 kehtestatud Mäeltküla tööstuspargi detailplaneeringut muutva planeeringu koostamine.

Detailplaneeringu eesmärk on tööstuspargi krundijaotuse muutmise ja kruntide ehitusõiguse määramine tootmishoonete ehitamiseks.

Detailplaneering ei ole üldplaneeringut muutev. Planeeringu materjalid avalikustatakse valla veebilehel www.viljandivald.ee

Käsitöömeister Margit Kalamees näituse avamisel Tammelinna raamatukogus oma tööde keskel.

Foto: Kristi Ilves

Kooliaasta avaaktused Viljandi vallas

Heimtali Kool
1. septembril kell 10

*

Holstre Kool
1. septembril kell 11

*

Kalmetu Põhikool
alustab
3. septembril
kell 8.30,
aktus kell 9.

*

Kolga-Jaani Kool
1. septembril kell 9
spordihoone
rõdusaalis

*

Leie Põhikool
1. septembril kell 10

*

Paistu Kool
1. septembril kell 10

*

Saarepeedi Kool
1. septembril kell 10

*

Tarvastu
Gümnaasium
1. septembril kell 10
Mustla rahvamajas

*

Viiratsi Kool
1. septembril kell 10

Tarvastu käsitöömeister avas oma esimese autorinäituse

Suislepa metsade vahele endale kodu rajanud Margit Kalamees ei valinud näituspaika juhuslikult: ta on Tartus sündinud ja üles kasvanud ning seepärast tundus täiesti loomulik oma käsitööd just seal eksponeerida. Reedel, 13. juulil avati tema näitus „Kangastelgede lummuses“ Tammelinna raamatukogus saalis.

Mulgimaal elades on nobedate näppudega naine õppinud tundma kohalikku käsitöötraditsiooni, omandanud erinevaid

tehnikaid ja loonud palju erimeelisi ja kauneid esemeid. Näitusel on välja pandud telgedel kootud tööd: vaibad, sõbad, villased vooditekid ja kotid. Margit armastab katsetada oma vaipades erinevaid mustreid ja värve, mängib toonide ja materjalidega. Kuigi ta koob palju kodus, võib teda tihti kohata Tarvastu käsitöökogas, kus tal ikka mõni töö pooleli on. Hiljuti kodus ta tellimustööna sõbasid Viljandi kammerkoori naistele ja nii mõnigi laulukaaslane segakoo-

rist Üits Viis on tarviliku sooja õlakatte just tema käest tellinud.

Margit meenutab, et ostis endale kangasteljed umbes kümme aastat tagasi ega osanud nendega midagi peale hakata. Oli vaid hunnik erimõõdulisi ja erikujulisi pulki ja asju, millele ei osanud nimegi anda. Kui Mustlas avati käsitöökoda ja kuulutati välja kaltsuvaiba kudumise kursustundis ta, et seal on tema õige koht. Riina Salmi juhendamisel ja eri kursustest ning õpitubadest osa võttes on aastatega sel-

geks saanud hulk käsitöötarkusi, mida ta juba omakorda jagab uutele käsitööhuvilistele.

Kes aga tahab oma silmaga näha vaipa, mis näeb välja kui langevate tähtedega augustiöö, või arhailist vaselistega kaunistatud sõba või vooditekki, mis meenutab talumuuseumides nähtut, siis astuge aga julgelt sisse Tarvastu käsitöökotta, kus pärast Tartu näituse mahavõtmist need asjad nähtaval-saadaval on.

Helle Soots,
käsitööhuviline

Tagasivaade Viljandi valla noorte töömalevale

14.-28. juunini toimus Viljandi valla noorte töömalev, kus noored said töökogemust, uusi teadmisi ning nii mõnigi malevlasest leidis endale uusi sõpru.

Sellel aastal töötasid malevlased Viljandi vallas Tarvastu piirkonnas, kus tegeleti põhiliselt heakorratöödega: Mustla kalmistul sai parema väljanägemise mitu mahajäetud hauaplatsi, Tarvastu Gümnaasiumis olid malevlased abis suurpuhastusel, Tarvastu muuseumis seati eksponaadid korda, Tarvastu raamatukogus said malevlased riulilt tolmuga pühkida ning raamatuid tähestikku seada. Mustla rahvamaja laoruumidest saab tänu malevlaste abile kas või tantsusaali teha, sest tänu Eesti Keskkonnateenustele viidi suur kontainer prügi selleks ette nähtud kohta.

Lisaks heakorratöödele pakkusid noortele tööd ka kohalikud ettevõtjad: tänu nende osalusele said noored töötada viinamarjaistanduses ning omandada töökogemuse traditsioonilises põllumajandusettevõttes. Kui oled põllumajandusettevõtja ning soovid noortele tööd pakuda, anna endast meile kindlasti märku!

Viljandi valla töömalevlased Mustla päästekomando õuel koos päästjatega.

Foto: Piret Hommik

Lisaks töö tegemisele toimusid ka mitmed pärastlõunased tegevused: kahel päeval oli kolmel noorel võimalus osaleda videokoolitusel, mida viis läbi Jürgen Volmer. Videokoolituse eesmärgiks oli valmis saada töömalevat tutvustav klipp ning reklaam tulevastele koostööpartneritele. Mustla päästekomando läbi viidud töötoas tuletati meelde põhilised reeglid tulekahju

kustutamisel ning noortel oli võimalus ka ise tuld kustutada. Tarvastu Gümnaasiumi võimlas toimus „kiiksuga“ spordipäev, kus sai ennast proovile panna mitmetel põnevatel spordialadel ning välja selgitada kõige sportlikum malevlane. Töötukassa töötoas said noored uusi teadmisi erinevatest töötamise võimalustest. Töömalevas said noored teha ise tööd, kuid ühes

töötoas räägiti ettevõtjaks olemisest, sest ka see on üks töötamise võimalustest.

Töömalevlaste igapäevategevusi filmis Karl Kristofer Alp, kelle ülesandeks oli igast töömaleva päevast koostada videopäevik. Innovaatiline lähene-mine töömaleva arhiivimaterjalide loomisele on saanud noorte töömalevas juba traditsiooniks. Videopäevikud annavad hea

ülevaate iga malevapäeva kohta ning sel aastal oli maleva rühmajuhidelgi võimalus enda igapäevatööd tutvustada.

Töömaleva hoogsaks lõpetamiseks ning väljateenitud puhkuse alguse tähistamiseks sõitsid malevlased pärast kümnet tööpäeva üheskoos Lange motokeskusesse, et kardirajal mõõtu võtta. Igas töömalevas saavad noored maleva väljasõidu sihtkoha ise valida ning kardisõit on aastast aastasse olnud väga populaarne valik.

Noorte esmase töökogemuse saamiseks andsid oma tänuväärse panuse Viljandi vald, AS Põl-luvara, Eesti Noorsootöö Keskus ja Haridus- ja Teadusministeerium.

Ootame kindlasti erinevaid kohalikke ettevõtteid Viljandi valla noorte töömalevaga koostööd tegema, et noored saaksid veel rohkem töökogemust.

Aitäh vapratele noortele ja kohtume juba järgmisel suvel!

Viljandi valla noorte töömaleva rühmajuhid
Liis Lääts ja Mariann Ömblus

Koostööst ja partnerlusest

Viimasel ajal on meie inimestele siit-sealt silma jäänud jutt välispartnerlusest. Heidan pilgu partnerlusele ja koostööle liitunud Viljandi vallas ja maakonnas.

2005. aastal kirjutasid Paistu valla ja Fürstenau valla Bippeni osavalla juhid alla koostööleppetele, milles nähakse ette koostööd kultuuri- ja haridusvaldkonnas, ametnike vahel ning muude huvigruppidega. Kõnealune vald asub Niedersachsensi liidumaal Osnabrücki maakonnas.

Huvigruppe kohtumisteks on siiani leidunud. Bippenit on külastanud eelneva 13 aasta jooksul tantsurühmad, Saarepeedi kapell, haridus-, sotsiaal- ja kultuuritöötajad, vallavolikogu ja -valitsuse liikmed, kogukonna elu hoidjad, jalgpallihuvilised, ettevõtjad. Ühel aastal toimub bippenlaste visiit meile, teisel aastal meie grupi külaskäik sinna.

Samalaadselt toimuvad ka noortelaagrid. Kohalviibimise programmi ja kulud korraldab vastuvõtja. Iga kohtumise viimasel õhtul oleme teinud kokkuvõtte ja kavandanud järgmise aasta ühised plaanid.

Vastastikku kogemuste andmisest ei tule puudus. Näiteks on eesti külakiik jõudnud meilt Bippenisse turismitallu. Viimasel aastatel on üheksanda põlve pagar Hermann Hagemann suure rõõmuga käinud kogemusi jagamas Viljandi Kutseõppekeskuses ja Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskoolis ning oleme ühiseid pagaritunde pidanud meie külates ja Paistu sotsiaalkeskuses. Kutseõppekeskuse õpetajad on saanud endale Hermannil näol hea tuttava ja kohapeal turismitalus praktiseerimas käinud. Partnervalla inimesed on peale esmakülastust ka omal käel Eestis reisil käinud. Nii on meie nooredki loonud otsekontakte ja suhtlevad ning

Viljandi vald sõlmis partnerlusleppa Paistu valla partneriga Arumetsa puhkekülas 2014. aastal. Alla kirjutasid Viljandi vallavanem Ene Saar ja Bippeni vallavanem Helmut Tolsdorf.

Foto: Raivo Laidma

kohtuvad eraviisiliselt.

Ma olen toonud näiteks, kuidas Bippeni kogukonnad ja spordiklubid korraldavad paremaks toimetulekuks sageli tulundusõhtuid. Perenaiste imelised küpsetised jõuavad müüki ja laekuv tulu on abiks mõnele spordiklubile. Olen olnud aastaid tagasi külas olles veredonoriks, kui kogukond korraldas abistamise päeva ja kohviku oma külamehe heaks. Vahva näide on ka see, kuidas valla rahvas tuli nõu ja jõuga ning ühistegevusega vallale appi, kui kaaluti väliuujala sulgemist. Küsimust ei lahendatud ainult protestikirjadega, vaid aidati ka pinkide ja lamamistoolide valmistamisega.

Augustis on igas külas traditsiooniline Schützenfest, kus minulgi on õnnestunud kotkal ammuga tiib küljest lasta ja nii medal välja teenida. Hiljem kuulsin, kuidas peokülalised

arutasid, et 400 aastat pole ükski naine saanud sellist õigust. Nii et jäin traditsiooni murdmisega Bippeni ajalukku. Schützenfestil olles ongi põnev kogeda, kuidas aastasadu suudetakse üht traditsiooni hoida ja edasi kanda. Sündmusel valitakse kuningas ja noorkuningas, kes kannavad kogukonnas oma rolli koos ülesannetega.

Bippeni grupp on vaimustunult tantsinud meie folgil ja osalenud 2008. aastal Paistu valla esimesel tantsupeol, mis oligi rahvusvaheline, koos sakslaste ja lätlastega.

Koostööd on vedanud Bippeni poolt vallavanem Helmut Tolsdorf ja meie poolt endine Paistu vallavanem Ene Saar. 2013. aasta liitumise eel olid bippenlased üsna murelikud koostöö jätkumise osas, kuid asjatult. Tekkinud Viljandi vald jätkas koostööd ja pigem tekkis juurde uusi huvigruppe ning 2013.

aastal uuendati koostöölepe ja partnerid polnud enam Paistu-Bippen, vaid Viljandi-Bippen.

2018. aastal toimus meil esimene kohtumine 2017. aastal liitunud valla tasandil. Kuna grupis olid põllumajandusettevõtjad, kelle soov oli näha ka ümber- töötlemist, külastasime lisaks Animäe lüpsifarmile väljastpoolt valda ka Nopri talumeiereid ja Pajumäe talu.

Järgmisel aastal juulikuus on meie valla visiit Bippenisse. Siinkohal on võimalus oma huvi üles näidata ja teha ettepanekuid kaasamiseks.

Võiks luua koostöö juhtgrupi, kes veab partnerlust, siis ei sõltu koostöö üksikisikute aktiivsusest. Aeg näitab, et kui vedajate ring on kitsas, võib koostöö hääbuda. Ettepanekute ja koostööhuvi osas võib kirjutada ene.saar@viljandivald.ee.

Lisaks meie valla koostööle Saksa partneritega on ka maa-

kondliku koostöö vedamisel Minden-Lübbecke maakonnaga meie vallas oluline roll. Maakonnade vaheline koostöö on kestnud 25 aastat.

Seoses maavalitsuste reformiga tuli koostöö üle Viljandi-maa omavalitsustele, keda seob Viljandimaa Omavalitsuste Liit (VOL). Peale maavalitsuse töö lõpetamist oli Minden-Lübbecke suhtlus meiega väga aktiivne ja murelik – kuidas traditsiooniga suhteid hoida.

VOLi juhatuse esimees on Viljandi vallavanem Alar Karu ja koos Minden-Lübbeckega koostööd teinud inimestega (Jana Seeba, Ene Saar) oleme viimasel ajal pidanud läbirääkimisi ja uued sihid maakondlikult paika pannud. Nii on tugevnemas suhted Viljandi Gümnaasiumi ja Mindeni eliitkooli Besselgümnaasiumi vahel. Koos peetakse juba sel aastal maha teadusfestivali. Ka muusikakool on asunud aktiivsele koostööle. Praegu on Viljandi Muusikakooli noormees praktiseerimas Mindenis.

Hansapäevade aegu andis Jaani kirikus koos meie kooridega kontserdi Rhadeni koor Minden-Lübbeckest. Meie maakonna planeeringuspetsialistid viisid läbi ühiskoolituse Mindenis ning sügisel soovivad Minden-Lübbecke spetsialistid meilt õppida.

Augustis on Viljandimaal Mindeni Maanaiste Selts, kellega just panime kokku maakonda hõlmava programmi.

Nii maakonna kui valla koostöö kohta võib öelda, et oleme väikest viisi Eesti saadikud, tutvustades meie kombeid, kultuuri ja riiki Euroopas. See polegi nii vähetähtis.

Igast kogemusest on võimalik midagi õppida ja seda kas üle võtta või teistele omalt poolt jagada.

Ene Saar,
abivallavanem

Suurmehel Jaan Tõnissonil on 22. detsembril 150. sünniaastapäev

Viljandi vallas Surva külas Mursi talus sündinud Jaan Tõnisson oli rahvuslik ideoloog. Ka meie eesmärk on tänapäeval eestluse väärtustamine, seda just kasvava põlvkonna hulgas ehk teel tulevikku. Kui rahvustunne on paigas, siis muudest probleemidest saame üle.

Jaan Tõnissoni sünniaastapäeva auks korraldavad Tänaassilma Külaselts, Viljandi Vallavalitsus, Kalmetu Põhikool ja ajaloolane ning karikaturist Heiki Raudla Viljandi valla kõiki koole ning Viljandi Gümnaasiumi kaasates essee- ja luulevõistluse „Eestlane olla on uhke ja hää” ning meenutuspäeva 18. detsembril Tänaassilmas. Essee- ja luulevõistluse mõte on eestluse väärtustamine paikkonna noorte hulgas noorte eneste mõttemaailma kaudu.

On märkimisväärne, et seo-

ses Jaan Tõnissoni 150. sünniaastapäevaga annab Eesti Pank välja hõbedast meenemündi, millel on kujutatud Eesti riigitegelase, poliitiku ja õigusteadlase Jaan Tõnissoni portree. Võidutöö autor Sebastian Mikolajczak on rahvusvaheliselt tuntud Poola medali- ja mündikunstnik.

15-eurose nimiväärtusega hõbemünt jõuab ringlusesse 2018. aasta detsembris. Müntide tiraaž on 5000.

Ene Saar,
abivallavanem

EV 100 Essee- ja luulevõistlus „Eestlane olla on uhke ja hää”

Tänaassilma Küla Selts, Kalmetu Põhikool ja Viljandi Vallavalitsus kuulutavad seoses EV 100. aastapäeva ja Jaan Tõnissoni 150. sünniaastapäevaga välja luule- ja esseevõistluse teemal „Eestlane olla on uhke ja hää”. Jaan Tõnissonil oli südames suur eestluse ja maa-armastus, ta hindas kõrgelt arukat töötgemist, taunis teiste rahvaste (sakslased, venelased) ülemvõimu ja valitsemiskirge eestlaste üle. Sellest ka teemavalik.

Osalema on kutsutud Viljandi valla koolide õpilased ja Viljandi Gümnaasiumi õpilased.

Luulevõistluse tingimused

Oodatud on vabas vormis oma loomingulised luuletused, mis vastavad luulevõistluse teemale „Eestlane olla on uhke ja hää”.

Kokkuvõtte tehakse järgnevates vanuserühmades: I, II, III kooliaste ja gümnaasium.

Esseevõistluse tingimused

Esseevõistluse töö on isikupärase mõttemaailma ja keelekasutusega tekst, mis väljendab autori mõtteid.

Oodatud on võistlustööd pikusega 1–2 A4 lk kas trükituna või loetavas käekirjas.

Kokkuvõtte tehakse järgnevates vanuserühmades: II ja III kooliaste ja gümnaasium.

Tööde esitamine

Võistlustööd tuleb esitada 31. oktoobriks 2018 oma kooli huvijuhile kinnises ümbrikus, millele on kirjutatud märge „Eestlane olla on uhke ja hää” ja autori salanimi. Ümbriku sisse paneb autor oma töö ja eraldi kinnise ümbriku järgmiste andmetega: salanimi, autori ees- ja perekonnanimi, kool, klass.

Tööd tuuakse hindamise korraldamiseks 2. novembriks 2018 Viljandi vallamaja info- ja teabespetsialistile.

Hindamiskomisjon

Töid hindab komisjon koosseisus: Ene Toomsalu – Kalmetu Põhikooli õpetaja, Maive Feldmann – Viljandi vallavalitsuse haridus- ja kultuurinõunik, Jana Seeba – Viljandi vallavalitsuse kultuuri- ja noorsootöö spetsialist, Ene Saar – abivallavanem, Pille Sihver – Tänaassilma Küla seltsi liige.

Parimaid autasustatakse 18. detsembril Kalmetu Põhikoolis korraldataval Jaan Tõnissoni 150. sünniaastapäevale pühendatud pidulikul sündmusel, kus esikoha saajad oma töödega esinevad.

Kõik võistlustööde esitajad saavad osaleda tasuta ekskursioonil Eesti Rahva Muuseumis 2019. aasta jaanuaris.

2019. aastal antakse välja luuletuste ja esseedega trükis „Eestlane olla on uhke ja hää”.

Korraldustoimikond

Kodutütred Lillis Virapuu rändrahnul.

Foto: erakogu

Holstre kooli kodutütardel oli tegevusrohke suvi

Suve alguses käisid Holstre Mustade Kasside rühma kodutütred Tallinnas vabariiklikul Vöidupüha paraadil.

25.-27. juunini toimus Lilli loodusmajas Mustade Kasside ja Pöial-Liisi rühma ühisaager.

Saabusime Lilli loodusmaja hommikul, sättisime oma asjad tubadesse ning seejärel tutvusime ümbruskonnaga. Esimene programm oli ravimtaimede tundmine ning maitsmine. Tegime korjatud ravimtaimedest järjehoidjaid, paneerisime nõgeselehti ja kõrvitsa õisikuid. Tutvusime koduloomadega. Igal lapsel oli võimalus proovida kitse lüpsata.

Teise poole päevast sisustas meie rühmajuht meeskonnamängudega. Tegemata ei jäänud ka veesõda. Hilisõhtul sai iga laps valmistada endale pannkoogitaigana ning sellest ise väliahju peal pannkoogid küpsetada.

Teisel hommikul ärkasime vara. Peale hommikusööki ruttasime mitmeks tunniks metsa, kus saime palju teadmisi nii taimedest, loomadest kui ka puudest. Peale metsaskäiku jagas rühmajuht meid kahesteks gruppideks ning algas orienteerumismäng, milles tuli kasutada kogu oma õpitud teadmisi. Seejärel saime teada, kuidas anda kannatanule esmaabi. Õhtutundidel läksime tõukerastest vaatama Virapuu rändrahnul, mis oli üllatavalt suur. Tagasi tulnud, läksime lähedal olevasse järve ujuma. Üks tegevustubadest oli kangastelgedel kudumine. Kõik, kellel tekkis kudumise vastu huvi, said vabal ajal kaltsuvaipa kududa. Huvilisi oli nii väiksemate kui ka suuremate laste hulgas. Päev lõppes grillvorsti ja šokolaadibanaanide küpsetamisega.

Kolmandal päeval läksime rabasse matkama. Kõndida tuli kolm kilomeetrit, et jõuda rabas oleva järveni.

Teel õppisime tundma erinevaid rabataimi ja marju.

Pärast rabamatka sõitsime ekskursioonile Eesti-Läti piiri äärde, kus nägime Balti keti mälestusmärki ning jäädvustasime end pildile. Peale seda sõitsime järve äärde ujuma. Meile kõigile laager väga meeldis. Saime palju uusi teadmisi ja kogemusi. Aitäh meie rühmajuhile Tiinale toreda õppe- ja puhkelaagri eest.

29. juunist 1. juulini osalesid kodutütred Maleva suvelaagris Pärnu maakonnas Metsapoole külas.

9. – 13. juulini toimus Lääne-Virumaal Lammasmäel Noorte Kotkaste ja Kodutütarde suvine suurlaager Spekter 2018, millel osalesid ka külalised, näiteks Poolast, Lätist jne. Kogu laager oli jagatud neljaks all-laagriks. Igale all-laagri osalejale anti oma värvi tunnusega rätik ja käepael. Meie siniste all-laagri külalisteks olid Tallinna Reaalkooli õpilased. Seekordseteks märksõnadeks olid suvi, sõbrad ja seiklus. Kõiki neid jagus osalejatele küllaga.

Esimene päev algas varahommikul bussisõiduga Lammasmäele. Kui kohale jõudsime, tuli kiiresti telgid püsti panna, jõuda lõunat sööma ning pärast seda pidulikule avarivistusele. Pärast seda tulid meeskonda liitvad mängud, õhtusöök ning organisatsiooni tutvustav õhtu.

Teispäeval oli äratus kell 7.30. Hommik algas kilomeetris jooksupäev ja varsti pärast seda oli hommikusöök. Tegevused algasid 9.30 ja meie rühma esimene tegevus oli metsamatk. Pärastlõunal mindi Rakvere linnusesse tutvuma Liivi ordu ja linnuse ajaloo. Külustus al-

gas vibulaskmisega. Päev kulges edasi mõõganäituse, kabeli ja teadustekambri külastamisega, julgemaid said uudistada ka piinakambrit, surmatuba ja põrgut. Päev lõppes lõkkeõhtuga, kus lauldi üheskoos häid ja tuntud rahvalikke laule.

Lõkkeõhtu ajal külastas laagrit president Kersti Kaljulaid, kes laulis koos laagrilistega. Muusikat tegi Juhan Uppin, kes laulis ja mängis löötpilli oma bändiga, mille saatel lapsed hoogsalt tantsu löid.

Kolmapäeva ennelõuna oli pühendatud spordile. Pärast seda mindi pildiraami meisterdama. Õhtul toimus ühistantsimine. Õökinos näidati jalgpalli maailmameistrivõistlusi.

Neljapäeval tuli moodustada vastavalt spordialale teiste alaagrite liikmetega võistkonnad. Kes võistkonda ei mahtunud, sai samal ajal individuaalseid sportlikke tegevuspunkte külastada ja sellega oma meeskonnalaale punkte korjata. Õhtul tuli esinema üllatuskülastaja Daniel Levi oma ansambliga ning toimus ka disko. Lapsed veetsid lõbusa õhtu.

Reedel oli viimane laagripäev. Oli näha, et lastel oli veidi kahju lahkuda, aga samas oli ka palju rõõmu, et leiti uusi sõpru ja saadi uusi kogemusi. Hommikulisel toimus pidulik lõpurivistus, kus kõik olid pidulikes vormides ja trotsisid suurt palavust. Pärast seda mindi laagrit kokku panema. Kui asjad olid koos, jäeti huvasti, vahetati kontakte ja mindi oma bussidesse, et järgmisel korral taas kohtuda.

Melany Lensin, Mustade Kasside rühma kodutütar
Tiina Türk, Mustade Kasside ja Pöial-Liisi rühmade rühmajuht

Ei saa me läbi Lätita!

Pealkirjas kajastuv mõte sai taaskord realiseeritud selle aasta 28. juunil, kui suur bussitais eakaid ja nende asendusliikmeid võttis suuna Lätimaale. Nimelt oli Viljandi valla poolt eakatele pakutavatest mitmest reisisuunast üks reis Põhja-Lätti. Ilmataat õnnistas reisiseltskonda päikesepaistelise ja palava ilmaga, nagu oleks ta teadnud, et terve päev on täis erinevaid jahutusvõimalusi. Esimene peatus toimus Ruhjas, kus lisaks Jaapani aiale külastati ka sealset kuulsat 107aastast jäätisevabrikut. Ammustel aegadel ei tootnud see vabrik jäätist, vaid hoopis tohutut koguses võid. Et või paremini säiliks, kasutati sooja ja ka jääd. Teine maailmasõda viis vabrikandit Siberisse. 1954. aastal jätkas vabrik tööd piimatööstuse alal. Tootma hakati jäätist. Ruhja jäätisevabrik on Lätimaal ainus, mis kasutab naturaalseid toormaterjale. Vabrik toodab 5 tonni jäätist ööpäevas. Kuna meid oli ligi 50, siis me vabrikut seestpoolt näha ei saanud, küll aga näidati meile õppefilmi selleks kohandatud ruumis. Parim osa külastusest oli muudugi jäätiste degusteerimine.

Jäätistega jahutatud seltskond sai järgnevas sõidusuunaks Valmiera. Peale lõunapausi koguneti kesklinna kiriku juurde, kus kohtuti giidiga, kes rääkis loo, kuidas Viljandi poiss aitas Valmiera vabastamisel kaasa oma elu hinnaga. Nimelt ronis ta kiri-

kutorni tippu ja andis sealalt infot lähenevate vaenlaste kohta. Kahjuks ei väljunud ta sellest ülesandest eluga. Tema auks on kiriku seinal mälestustahvel tekstiga: „Siin kiriku tornis langes 26. mail 1919 lahingus Punaarmee vastu Viljandi Kooliõpilaste Roodu reamees Viktor Anderson (11.III 1902 – 26.V 1919)“.

Jätikus giidiga jalutuskäik kirikus, pargis, ürdiaias, kus pakuti jahutavat ürdijooki, ning Koiva jõe ääres.

Pika päeva lõpetasime Valmiermuiža õllefabriku külastamisega. Aadlite ajastul oli see lemmikpeatustapaik, kus teelised said ise kosutust peremehe poolt pakutavast õllest ja hobusest puhata. Meie neljarattaline suur hobune just väga peatust ei nõudnud, aga meie teeliste vabrikuringkäigust ja õlle degusteerimisest küll ära ei ütelnud. Nende jaoks, kelle tervis või vanus ei luba õlut pruukida, on vabrikus ka karastusjookide liinid. Väga hea on rabarberi ja pohla limonaad. Tehase ringkäigul tutvustatakse looduslikke koostisosi, millest erinevad õlled toodetakse. Suurim üllatus oli see, et õllefabrik toodab veel ka kõrge kvaliteediga samagroni. Tehase kauplusest oli võimalik kaasa osta nii meeneid kui erinevaid jooke.

Täna meeldivat reisiseltskonda ja bussijuhti!

Kohtumiseni järgmistel reisidel!

Reisikorraldaja Maire Paju

Reisiseltskond Valmiermuiža õllepruulikojas.

Foto: Maire Paju

Viljandi Vallavalitsus müüb alates 14. augustist 2018 internetiportaalis osta.ee kinnistu aadressiga Mõisa tee 1, Pärsti küla, Viljandi vald (külamaja) alghinnaga 42 000 eurot.

Enampakkumise tingimustega saab tutvuda valla koduleheküljel www.viljandivald.ee/vallavara-muuk

Uusna kooli vilistlased tulid taas kokku

Oli ilus ilm. Järjekordne Uusna kooli kokkutulek, mille peakorraldaja oli Väino Viidebaum, toimus Ruudikülas 14. juulil 2018. Rahvast vooris autodega ja jalgsi.

Tuju tõstis Väino Viidebaumi valmistatud maitsev talusupp ja külmkapist toodud naturaalne, värske mahl, mis „viis keele alla“, nagu klassikud ütlevad. Kõik see turgutas koosviibijate

ihu ja vaimu.

Kiideti neid, kes võitlevad raskustega ja maaeluga toime tulevad. Kõik olid positiivselt meelestatud. Tegime pilte ja vaatasime ajaloolisi fotosid. Jagasime mälestusi.

Lubati jätkuvalt olla tegusad, üksteist toetada. Staažikamatel vilistlastel oli Uusna kooli lõpetamisest möödunud üle 60 aasta.

Kohal oli ka direktor Viivu Ar-

nim, kes suhtles igaühega eraldi ja organiseeris grupipildi.

Loodame uuesti kohtuda korrapäraselt juulikuu keskpaigas samas kohas.

Jõudu ja jaksu kõigile, kes kohal olid, ja neilegi, kes vaimus meiega koos olid töö, kodus või puhkehetkel.

Marju Kõo, Uusna kooli vilistlane 1957. aastast

Foto: Villu Kõo

Uusna kooli vilistlased kogunesid Ruudikülla kooliaega meenutama.

Augustist taastus endises Viljandi vallas korraldatud jäätmevedu

Jäätmeveo seadusest tulenevalt liidetakse taaskord kõik hoonestatud kinnistute omanikud korraldatud jäätmeveoga tulenevalt nende elu- või tegevuskohast. Leping sõlmimine ei ole korraldatud jäätmeveoga liitumise aluseks, liitumine toimub automaatselt. Leping sõlmimine on vajalik mahuti tühjendussageduse ja päevade kokkuleppimiseks, lisateenuste tarbimiseks, arvel- dussviiside kokkuleppimiseks ja teenuse osutamise tingimuste täpsustamiseks.

Teenuse osutaja, AS Eesti Keskkonnateenused, on korraldatud jäätmeveoga liidetud kinnistute omanikele juba välja saatnud uued lepingud, infoteatiseid ja 1. augustil 2018 kehtima hakanud hinnakirja. Palume hoolikalt jälgida ja pöörduda teenuse osutaja poole, kui teavitust ei ole tulnud.

Korraldatud jäätmeveoga liitumisest vabastatud jäätmevaldajate vabastused jäävad endiselt kehtima, Viljandi Vallavalitsuse otsuseid ei tühistata.

Jäätmeveoseaduse minimaalsed tarminid tulenevad seadusest – tiheasustusega alal vähemasti üks kord nelja nädala jooksul ja hajaasustusega alal vähemasti üks kord kaheteistkümnepäevase nädala jooksul. Jäätmevaldaja nõudmisel toimuv jäätmeveo maksimaal-

ne sagedus ei pea tiheasustusega aladel olema sagedam, kui kord nädalas ja hajaasustusega aladel kord kuus.

AS Eesti Keskkonnateenused transpordib soovitud suurusel mahutid jäätmevaldajateni esmasel tellimusel tasuta. Lubatud on ka jäätmekotiga jäätmete üleandmine ja jäätmekoti maksimaalne kaal ei või ületada 10 kg.

Uudeks teenuseks on paberi- ja kartongjäätmete kogumine tekkekohalt, mida hakatakse osutama tasuta. Selle pakumise esmaseks sihtrühmaks on korteriühistud ja asutused. Kui on soov hakata teenust kasutama, tuleb soovist teada anda AS-le Eesti Keskkonnateenused ja soetada kogumiseks sobilik jäätmemahuti.

Suurjäätmete äravedu saab ka edaspidi tellida ja seda tasuta. Suurjäätmeteks loetakse tavajäätmeid, mis oma kuju või suuruse tõttu ei mahu segaolmejäätmete konteinerisse. Suurjäätmete hulka ei kuulu vana elektroonika, ehitusjäätmed, suuremõõtmelised probleemtooted (autoromud või vanarehvid) ega haljastusjäätmed. Suurjäätmete äravedu hakkab toimuma vastavalt vajadusele jäätmevaldaja ja teenuse osutaja vahelisel kokkuleppel.

Mahuti suurus m³	Hind € km-ga
kilekott kuni 0,1 m³ ja kuni 10 kg	1,61
0,08	1,30
0,14	2,26
0,24	2,84
0,36	4,26
0,6	5,16
0,66	5,68
0,8	6,88
1,1	8,28
1,5	11,29
2,5	18,82
4,5	33,86

Head Mustla piirkonna elanikud!

Mustla turuplatsi juures olevatesse konteineritesse saab ladustada ainult paberit, klaasi, plastikut ja ohtlikke jäätmeid.

Palun jälgige juhiseid, mis on konteineritele kirjutatud.

Olmeprügi ladustamiseks seal konteinerit pole.

Kellel on tekkinud olmeprügi ladustamisega probleeme, siis saate pöörduda aktsiaseltsi Eesti Keskkonnateenused poole tel 435 5025.

Mati Valli,
Tarvatu piirkonna vanem

Mustla keskplatsil asuvate jäätmekonteinerite juurde on aeg-ajalt tekkinud prügmägi, sest inimesed on sinna toonud oma olmeprügi. Foto: Mati Valli

Jookseme ümber Võrtsjärve!

Teeme kingituse Eesti 100. sünnipäevaks ja jookseme kokku 100 km!

Start 25. augustil kell 12 Rannu Püha Martini kiriku juures. Jooks toimub kahelt poolt Võrtsjärve (50 km + 50km), finiš on Mustla laulväljakul.

Ootame osalema 8 võistkonda, igas 16 kuni 25 inimest. Iga võistkonna liige jookseb 2-3 korda (1 vahetus = 1km).

Sul on võimalus kokku panna oma võistkond või liituda arvuti poolt valitud võistkonnaga.

Stardijärjekord ja jooksu suund loositakse kohapeal. Korraga stardivad kaks võistkonda, stardi intervall 20 min.

Registreeri aadressil <https://nutisport.eu/100jj> hiljemalt 18. augustiks.

Buss väljub stardipaika kell 11 Tarvatu Gümnaasiumi juurest. Finišis ootab jooksjaid medal, diplom, soe söök ja muusikaline tervitus.

Üritust korraldab MTÜ Tarvatu Kool, toetavad KÜSK, Viljandi Vallavalitsus, GKR Trade (VitaminWell), A. Le Coq, Kommipomm, Saaremaa Delifood OÜ, Maanteeamet, Tarvatu Gümnaasium.

Info tel 5665 8383 Margus ja 522 7765 Marge. mtytarvastukool@gmail.com

<https://www.facebook.com/events/134673750726858/>

Lemmiklooma pidamine tähendab vastutust

Viljandi vallas on viimasel ajal tõusvaks probleemiks saanud hulkuvad lemmikloomad – peremeheta ringi liikuvad koerad või kassid. Hajaasustusega küldes on tavapärane, et koerad ei ole aias ega ketis kinni, vaid käivad talu territooriumil vabalt. Looma omanik arvab ja eeldab, et koer tunneb oma territooriumi piire ega lähe sealt kaugemale. Ja natukene ju võib, kuna koer ei ole kuri ja koerad on maal ikka vabalt ringi jooksnud.

Tegelikult ei saa ega tohi looma lõpuni usaldada. Koerad võivad minna kodust kilomeetrite kaugusele, eriti koos teiste koertega, hirmutada või isegi rünnata inimesi ja teisi loomi, jääda auto alla, saada muud moodi viga või koguni nakatuda ja levitada nakkushaigusi (näiteks marutaud). Just mitmekesi karjas võivad muidu lebed lemmikloomad muutuda ettearvamatuks ja ohtlikuks.

Iga koeraomanik peab tagama, et tema lemmik ei häiriks avalikku korda, ohustaks kaaskodanikke, nende vara ega teisi loomi. Viljandi valla koerte ja kasside pidamise eeskirja järgi tuleb koera pidada piiratud territooriumil või ketis, nii et oleks välistatud koera omal tahtel välja pääsemine. Avalikus kohas peab koer olema jalutusrihma otsas ja kandma vajadusel suukorvi, väikekoer võib olla spetsiaalses korvis, kastis või puuris. Koeraomanik võib koera jätta suukorviga ja lahtipääsemist välistaval moel kinniseotult hoone juurde ajaks, mil loomapidaja viibib mõistliku aja piires selle hoone ruumides, kui sellega ei rikuta avalikku korda, ei ohus-

Foto: Kristi Ilves

Iga loomaomanik peab tagama, et tema lemmik ei pääseks omapäi uitama.

tata inimesi, loomi ega nende endi tervist. Loomapidajal on keelatud looma kaasa võtta ametiasutustesse, kauplustesse, tootlustasutustesse, spordi- või laste mänguväljakule, kooli või muu lasteasutuse territooriumile ilma ruumi või maa-ala valdaja nõusolekuta ning viibida vastava keelumärgiga tähistatud kohtades.

Omanik on kohustatud avalikus kohas kohe koristama oma koera tekitatud reostuse.

Koerte ujutamine ja pesemine on keelatud avalikult kasutatavates veekogudes ja supluskohades. Eeskirja rikkumise eest on ette nähtud rahaträhv kuni 200 trahviühikut. Kui rikkumisega on põhjustatud varaline kahju või inimesele tervisekahjustus, saab trahvida kuni 800 euro ulatuses. Omanik kannab täit vastutust oma looma tegevuse eest. See tähendab, et lisaks rahaträhvile on koera tegevuse tõttu kannatada või kahju saanud isikul õigus tsiviilkohtu kaudu nõuda kahju hüvitamist.

Peale aia või keti on alterna-

tiiv veel raadiopiire, mille puhul piiratakse koerale lubatud territoorium juhtmega, mis ühendatakse raadiosaatjaga ja koera kaelarihmale kinnitatakse väike vastuvõtja. Korralik võrkaed ja raadiopiire võivad osutada kulukaks, kuid koeraomanikud peaksid endale teadvustama, et koera pidamine eeldab rahalisi väljaminekuid. Võttes endale koera, võtavad nad ka vastutuse.

Lemmikloomade hulkumise probleemi saab vähendada ka loomade püüdmise ja varjupaikadesse viimisega. Samuti aitab lemmiklooma kiibistamine looma kodu ja omanikku leida. Need loomad, keda omanikud pole registreerinud või kellel omanik koguni puudub, on õnnetus olukorras. Kui looma omanikud lemmikule varjupaika järele ei tule 14 päeva jooksul, siis loom hukatakse. Mõnele sinna sattunud loomale suudab varjupaik leida ka uue peremehe. Varjupaika saavad omanikud ka ise loomi loovutada.

Karin Saar,
keskkonnaspetsialist

Valla eakate reis Peipsi kanti

Juba mitu aastat on Viljandi vallavalitsus võimaldanud tasuta oma eakatel elanikel reisida Eestimaa erinevatesse paikadesse. Nii viis üks reisisiht 12. juulil viiskümmend eakat Peipsi kanti.

Esimene peatuse tegime Rupsi külas Oja talus, kus asub Juhan Liivi muuseum. Giidi juhatusel tegime ringkäigu talus ja tuletasime meelde poeedi traagilise eluloo.

Edasine teekond viis meid Alatskivi lossi. Loss on kaunit ja võimalikult originaalilähedaselt restaureeritud ja seda ümbritseb kaunis roosiaed. Meid üllatasid lossihärrast, prouast, kupjast ja teistest lossielanikest tehtud töötrüüd vahakujud ja giidi mahlakad jutustused tolleaegsest mõisaelust. Šokeeris see, kuidas nõukaajal lagastati ja lõhuti arhitektuurimälestisi, kasutades lossi ruume vilja kuivatamiseks ja töökajaks.

Maitsva lõuna söime Kivi kõrtsis ja asusime seejärel tutvuma vene vanausuliste eluga.

Peipsi-äärne ala on üks Eesti traditsioonilise kultuuri piirkondadest. Vene ortodokssest kirikust eraldunud vanausulised saabusid Eestisse 17. sajandil ja elavad praegugi Peipsi järve kaldal.

Peipsimaa külastuskeskus asub põlises vene vanausuliste ridakülas Kolkjas 19. sajandi lõpus ehitatud endises vanausuliste elamus, kus meid võtsid vastu toredad giidid. Meile tutvustati mooduseid, kuidas 19. sajandil trükiti mustreid ja värviti puu-

Foto: Piia Mänd

Kostja sibulatalu peremees Konstantin kõneles huvilistele sibulakasvatusest.

villast kangast. Eriti populaarne oli sinine värv, sest seda ei pidanud kuumtöötlema. Ka meil oli võimalus endale valmistada pakutükis kotike, mis jäi Peipsimaa meenutama.

Heitsime pilgu suursugusele Peipsi järvele ja seejärel tutvusime sibulakasvatusega, mis on üks vanausuliste sissetuleku allikaid.

Põhjaliku ülevaate sibulakasvatusest andis meile Kostja sibulatalu sümpaatne peremees Konstantin, kes tutvustas vanausuliste traditsioonilisi sibulakasvatuse võtteid ning kostitas meid ülimalt vate sibulapirukatega.

Viimaseks peatuspaigaks meie reisiril oli vene vanausuliste muu-

seum Kolkjas. Muuseum on rajatud 1999. aastal. Ekspositsioon annab ülevaate Peipsi järve ääres üle kolmesaja viiekümne aasta elavate vene vanausuliste elulaadist, riietusest, tarbeesemetest ja kommetest. Kõikide ruumide idapoolset nurka kaunistavad ikoonid. Lahke giid luges ka palve meie õnnelikuks kojujõudmiseks.

Nii jõudsimegi õhtuks õnnelikult koju tagasi. Täna toredaid reisikaaslasi! Kohtume taas järgmisel suvel, aga siis juba uutes kaunites Eestimaa paikades.

Piia Mänd,
Paistu rahvamaja juhataja,
reisi korraldaja

Augusti teisel poolel on Mustla postkontor suletud

Omniva annab teada, et 17. kuni 31. augustini on Mustla postkontor ajutiselt suletud.

Kliendid saavad kasutada kõiki postiteenuseid asenduspостiasutuses või tellida kirjakandja koju/tööle. Postmarkide, kaartide ja ümbrike müügiks on sõlmitud lepinguid alternatiivsete müügikohtadega, et kliendid saaksid mugavalt osta kõike kirja saatmiseks vajalikku. See on klientidele täiendavaks võimaluseks ka postiasutuse tavapärase töökorralduse ajal.

Mustla postkontorit asendab ja väljastab saadetisi Viljandi postkontor, asukohaga Viljandi linn, Tallinna tänav 22, avatud E-R 9-19; L 9-17, P 10-15.

Kõikidel ettevõtetel ja inimestel on võimalik tellida teenuse osutamiseks kirjakandja tasuta koju või kontorisse telefonil 661 6616. Tellimusi võetakse vastu E-R kell 9-20 ja L-P 9-15.

Kirjakandja osutab järgmisi teenuseid: kirisaadetise, postipaki, kullerpaki vastuvõtmine ja kättetoimetamine; rahakaartide kättetoimetamine; ajakirjade ja -lehtede tellimuste vormistamine; postimaksevahendite müük.

Postmarkide lähimad müügikohad leia Omniva kodulehelt: <https://www.omniva.ee/era/veel/edasimuuja>

XIV KÜLATEATRITTE FESTIVAL KUHJAVERES

18. augustil algusega kell 11
19. augustil algusega kell 11

13 NÄITETRUPPI
KÜLAMAJA VABAÕHULAVAL
PUBLIK VALIB OMA LEMMIKTRUPI,
NAIS- JA MEESNÄITLEJA,
ANTAKSE VÄLJA KOLLEEGI- JA ERIPREEMIAID.
TULE VAATAMA JA VALI OMA LEMMIK!

Lisaks ÕNNELOOS,
laupäevaõhtusimman ans VIISER, ilmub TEATRILEHT
Saab osta sööki ja jooki ning telkida
Publikusse pääseb 5 euro eest * Arveldamine sularahas

Täpsem kava www.kuhjaver.ee ja FB,
tel 56208466 (Urve), 56509311 (Romeo)

Toetajad:
kohaliku omavalduse programm ja Suure-Jaani Vallavalitsus

TEATED

Otsin pottseppa pliidi ehituseks ja olemasoleva ahju renoveerimiseks ning korstnaladujat. Tel 56684747.

Tarvastu raamatukogu näituseruumis on kuni 15. septembrini avatud Veiko Tammjärve koomiksinäitus „Kratt“.

Ostame metsamaad, põllumaad ja raieõigust. Info tel 5851 4964 või Estmets@online.ee.

Kodumasinade remont, varuosad. Tel 517 9771; merton@hot.ee

MTÜ Suislepa Kultuuripärand annab teada, et valmis on saanud Suislepa tuuliku taastamistööd.

Kõik on oodatud avamispeole 20. augustil kell 14.

Samas avatakse ka Suislepa muuseum.

Külla tulevad lõõtspillimängijad, rahvatantsijad ja bänd.

Saab tantsida, süüa ja juua.

SPORDITEATED

18. augustil kell 12 Soe staadionil jalgpall: noored U11 FC Tarvastu – Põltsamaa SK Motiiv.

22. augustil kell 17–19 Tarvastu gümnaasiumi juures Nordwood Viljandimaa orienteerumispäevak.

25. augustil kell 12 Soe staadionil jalgpall: III liiga FC Tarvastu – Põhja-Sakala.

25. augustil kell 12 Mustla Discgolf 2018 august.

26. augustil kell 11 Mustla staadionil Tarvastu seitsmevõistlus M+N (kaugushüpe, odavise, kettaheide, 100m jooks, kuulitõuge, kõrgushüpe, tõkkejooks).

8. septembril kell 12 Soe staadionil jalgpall: III liiga FC Tarvastu – Tartu FC Helios.

20. augustil 2018 toimub Viiratsi PEREPÄEV

11–16 Avatud käsitöönäitus Viiratsi rahvamajas

11–14 Tegevused Viiratsi mänguväljakul:

- Viiratsi rahvamaja lastelt lühinäidend „Trilla ja Tralli ettevalmistused kooliks“
- atraktsioonid
- elektriautod
- liiklusohutus
- poniahobused Sammuli tallist
- Mulgimadina batuudid
- näomaalingud
- suhkruvatt
- laste kohvik

Tegevused Viiratsi lasteaia õuealal:

- liikumistegevused
- liivalosside ehitamine
- näomaalingud
- seiklusrada
- õnneloos
- muinasjutt sarapuu all
- lastevanemate kohvik

Tegevused suvelaval:

14 Soome näitekirjaniku Maria Jotuni lõbus komöödia „Mehe küljeluu“
Esitleja: näitetrupp Poolvillased Vastemõisast.
Tasuta! Vihma korral Viiratsi rahvamajas.

VANA FOTO

Heimtali mõisa vanaproua.

Foto: HM Fk 412, Eesti Rahva Muuseum

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvõõndis.
Tel: 56 111 900

PUURKAEVUDE JA MAASOOJUS PUURAUKUDE
PUURIMINE, PROJEKTEERIMINE NING HOOLDUS.

VEE- JA KANALISATSIOONITORUSTIKU RAJAMINE,
REOVEEMAHUTITE, SEPTIKUTE, BIOPUHAJASTE,
SÜVAVEEPUMPADE JA VEEFILTRITE
PAIGALDUS, HOOLDUS, MÜÜK.

+ 372 55 694 310 info@puurvesi.ee
www.puurvesi.ee

RAVIMASSAŽ JA NÕUSTAMINE

Ravimassaaž:

venitused, kerged kiropraktilised
võtted ja kombineeritud tehnikad.
NB! Seanss toimub põrandal mati
peal mugavas riietuses.

Nõustamine:

kogemusnõustamine, vaimne ja
psühholoogiline lähenemine.
Mustla päevakeskuses, Posti t 36
Viljandis, Kivi t 4
Lisainfo ja broneerimine: 53831115
www.dunamis.ee

Mälestame

ALEKSANDR TKATŠENKO

15.05.1971 – 28.06.2018

Matapera küla

OLGA DUBOVA

01.05.1935 – 29.06.2018

Mönnaste küla

TIIT KESSA

15.02.1976 – 30.06.2018

Raassilla küla

ZINAIDA BRUSNITSINA

09.06.1944 – 07.07.2018

Villa küla

BJÖRN WALTER

OFFERGELT

31.12.1947 – 09.07.2018

Puiatu küla

AUGUST KURT

30.06.1969 – 10.07.2018

Oiu küla

ALBERT KÄRT

09.02.1926 – 10.07.2018

Sinialliku küla

BENITA – LEIDA TAMME

12.08.1929 – 13.07.2018

Loodi küla

AIVAR LUHAÄÄR

06.04.1957 – 13.07.2018

Intsu küla

VIKTOR TERAS

23.02.1927 – 16.07.2018

Vardi küla

ANTS MÄNDMETS

11.09.1947 – 22.07.2018

Mustla alevik

PAAVO POOLAKESE

19.05.1939 – 24.07.2018

Loodi küla

JAAN LAITUS

17.09.1938 – 25.07.2018

Maltsa küla

ALEKSANDRA

HOHLATOVA

14.07.1929 – 26.07.2018

Villa küla

Õnnitleme sünnipäevalapsi!

SELMA RALJA	103. 30.08.1915	Mustla alevik
VANDA TIIRUSSON	95. 12.09.1923	Jakobimõisa küla
HILDA SÄDE	14.09.1923	Uusna küla
ALIDE MAIDLA	93. 21.09.1925	Tohvi küla
AGNESSA TIKKO	23.09.1925	Uusna küla
REINHOLD PÄRN	92. 10.09.1926	Kassi küla
KARL TUUL	22.09.1926	Kolga-Jaani alevik
LEILI SÄRK	91. 09.09.1927	Karula küla
ANNA GROSSTHAL	11.09.1927	Ramsi alevik
MAIMO RULL	90. 17.09.1928	Raassilla küla
EVALD BEKMANN	85. 04.09.1933	Mustivere küla
MARIA KESKKÜLA	09.09.1933	Sinialliku küla
AKSEL KÄHR	10.09.1933	Vardja küla
YULIA YAKOVENKO	15.09.1933	Loodi küla
ALMA-ARMANDA	TOOMIK 17.09.1933	Kannuküla
ELVI MAURER	29.09.1933	Mustivere küla
EEVI SOOL	80. 01.09.1938	Pulleritsu küla
VAIKE HÄNNINEN	09.09.1938	Pirmastu küla
SULEV LÄÄNESAAR	12.09.1938	Kolga-Jaani alevik
RAIVO ASSE	13.09.1938	Valma küla
MAIE-ANNIKE EGI	14.09.1938	Aindu küla
EVALD MÄNNIK	14.09.1938	Tõrre küla
MALLE RESEN	16.09.1938	Vilimeeste küla
PAVEL IVANOV	17.09.1938	Pinska küla
SILVI ORUMETS	25.09.1938	Vanausse küla
VALVE-JOHANNI	PÄRKMA 29.09.1938	Puiatu küla

Hea Uusna piirkonna endine ja praegune elanik,
tule ja tähistame koos Uusna küla esmamainimise
275. aastapäeva 25. augustil algusega kell 12

PEREPÄEVA

ühisüritusega, kus toimub peredevaheline
orienteerumisvõistlus. Viskame korvpalli vabaviskeid ja
kõnnime kurejalgadel. Pisematele täpsusviske.

Oodatud on ka omatoodanguga kaupljud.

Pannkoogipiknik (piknikutekk võta ise kaasa).

Kõik on oodatud!

KIRIKUTES

KOLGA-JAANI KIRIKUS

Jumalateenistused igal püha-
päeval kell 14.

26. augustil kell 14 leeride
mälestuspüha jumalateenistus
teemal „Meie ligimene“. Leeride
mälestuspühale registreeri-
mine hiljemalt tund enne tee-
nistust 26. augustil või telefonil
55684711.

PAISTU MAARJA KIRIKUS

Teenistused iga kuu esimesel
ja kolmandal pühapäeval kell 16.
Alates 1. septembrist on Paistu
Maarja koguduse hooldajaõpe-
tajaks määratud Allan Kähr.

Kontsertsarja „Paistu orel
105“ kontserdid Paistu kirikus:
15. augustil kell 19 rukkimaar-
japäeva kontsert. Orelil Toomas
Trass. KavasCavanillas, Dubois,
Karindi looming.

8. septembril kell 17 ussimaar-
japäeva kontsert. Orelil Kristel
Aer.

Sissepääs annetusega kiriku
korjanduskarpi.

TARVASTU PEETRI KIRIKUS

19. augustil kell 11 kolmeteist-
kümnes nelipühajärgse püha-
päeva jumalateenistus.

26. augustil kell 11 neljateist-
kümnes nelipühajärgse püha-
päeva jumalateenistus.

29. augustil kell 18 ikoonimaa-
lide näituse lõpetamine. Salo
kantorikoori kontsert. Kavas:
Oskar Merikanto, Toivo Kuula,
Arvo Pärt, Urmas Sisask.

2. septembril kell 11 viieteist-
kümnes nelipühajärgse püha-
päeva jumalateenistus.

9. septembril kell 11 kuueteist-
kümnes nelipühajärgse püha-
päeva jumalateenistus.

Viljandi Valla Teataja

Viljandi Vallavalitsuse väljaanne

Toimetaja Kristi Ilves

Toimetusel on õigus tekste lühendada ja korrigeerida.

e-post ajaleht@viljandivald.ee

Kontakttelefon 435 0112 (üldinfo), 5344 8176 (toimetaja)

Kodulehekülg www.viljandivald.ee

VÕRTSJÄRVE TULEMUUSIKA ÖÖ

26 - AUGUST - 20:00

JÖESUU PUHKEALAL

Dagö
Live

Üritust
toetavad:

ELVA VALLAVALITSUS

www.vortsjarv.com

VÕRTSJÄRVE KÜLASTUSKESKUS

RAHVU RAHVAMAJA